

Onderwerp

Vaststelling subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening 2025, en 2023-2024 met terugwerkende kracht

Opsteller	Tamara Salov	Behandeldatum	19 november 2024
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Voorstel

1. De subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening 2025 vast te stellen voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025.
2. De subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening 2023-2024 vast te stellen voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024.

Aanleiding

De pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding is op 1 juli 2021 gestart door de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal. Kern van deze pilot is dat niet langer een (her)indicatie nodig is om deel te nemen aan ontwikkelingsgerichte dagbesteding voor mensen met een beperking, hersenletsel of psychiatrische problemen. Aan alle aanbieders met een regionaal contract voor ontwikkelingsgerichte dagbesteding is gelegenheid gegeven om mee te doen aan de pilot. De 3 grootste aanbieders - RIBW, Pluryn en Onder de Bomen - hebben er in 2021-2022 voor gekozen om mee te doen.

Voor de zomer 2022 is een tussenevaluatie van de pilot uitgevoerd. Uit deze tussenevaluatie bleek dat de helft van de doelen die we met de pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding hadden, in het eerste jaar van de pilot is behaald: de directe toegang tot de dagbesteding zonder indicatie wordt ervaren als minder bureaucratisch, is flexibeler, vermindert de wachttijd en neemt onrust weg bij cliënten. Daarom is op 18 oktober 2022 door het college besloten voor 2023-2024 de subsidieregeling te verlengen. Driestroom nam vanaf dat moment als vierde aanbieder ook deel aan de pilot.

In 2024 is wederom een positief evaluatierapport uitgebracht. Deze evaluatie is op 26 maart 2024 door het college vastgesteld.

In 2025 zouden de nieuwe contracten voor dagbesteding ingaan, waarin de bevindingen van de pilot en de mogelijkheden voor indicatievrije dagbesteding zouden worden meegenomen. Deze aanbesteding is echter uitgesteld tot 2026. Daarom is in overleg met deelnemende aanbieders de wens geuit om de pilot in het overbruggingsjaar 2025 te verlengen tot de nieuwe contracten ingaan.

Het college wordt gevraagd de subsidieregeling van de Pilot voor 2025 vast te stellen. En met terugwerkende kracht de subsidieregeling voor 2023-2024 vast te stellen, gezien dit eerder in een onjuist format is gebeurd.

Beoogde impact

Relatie met de doelenboom:

Ambitie:

We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

Doelen:

- We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond en veilig opvoeden en opgroeien met (specialistische) ambulante jeugdhulp indien nodig.
- We zorgen dat volwassenen dichtbij en deskundig worden ondersteund als zij problemen ervaren met zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.

De pilot 'indicatievrije dagbesteding' heeft de volgende specifieke doelen:

- Vermindering van bureaucratie door te stoppen met indicatiestelling, waardoor cliënten minder intakes hebben.
- Minder onrust en onzekerheid bij cliënten over de toekenning of verlenging van indicaties.
- Laagdrempeligere en toegankelijker dagbesteding voor mensen met een beperking die deze dagbesteding (nog) echt nodig hebben. Het is belangrijk dat mensen met een beperking een zinvolle daginvulling hebben en zich kunnen ontwikkelen naar een vervolgstap buiten de ontwikkelingsgerichte dagbesteding
- Meer flexibiliteit in de uitvoering van dagbesteding, omdat bij aanpassing van de behoefte aan dagbesteding de indicatie niet gewijzigd hoeft te worden. Dit is met name van belang als trajectgericht en in modules (deels individueel, deels in kleine en deels in grotere groepen) wordt gewerkt, gericht op uitstroom.
- Meer mogelijkheden voor samenwerking met inloopvoorzieningen, welzijns- en culturele organisaties, zodat mensen bijvoorbeeld gemakkelijker (deels) met behulp van (individuele) begeleiding mee kunnen doen aan 'gewone' (wijk)activiteiten).
- Meer flexibiliteit in de wisselwerking tussen ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding. Voor een aantal cliënten is een combinatie passend of is soepel switchen tussen beiden gewenst vanwege mogelijke terugval of om andere redenen.
- Meer grip op kostenbeheersing en kwaliteit. We onderzoeken samen hoe de kwaliteit en financiën bij beschikkingsvrije dagbesteding beheerst kunnen worden (zonder groep uit oog verliezen). Samen komen we tot afspraken die kwaliteit en financiële beheersbaarheid borgen.

Argumenten

1.1: De pilot indicatievrije ontwikkelingsgerichte dagbesteding is positief geëvalueerd.

Voor de zomer van 2022 is een tussenevaluatie van de pilot uitgevoerd. Uit deze tussenevaluatie bleek dat vier van de zes doelen die we met de pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding beoogden, in het eerste jaar van de pilot is behaald: de directe toegang tot de dagbesteding zonder indicatie wordt ervaren als minder bureaucratisch en flexibeler, dankzij de pilot is de wachttijd korter en de pilot neemt onrust weg bij cliënten. In het eerste kwartaal van 2024 heeft het college een inhoudelijk positief evaluatierapport vastgesteld. Uit de evaluatie in 2024 bleek dat het werken zonder indicaties veel stress

wegneemt bij de inwoner. Het verlengen van de pilot en verstrekken van de subsidies voor 2025 levert in die zin dus geen risico's.

Met het vaststellen van de subsidieregeling verlengen we ook de pilot 'simpel switchen' die wordt uitgevoerd in samenwerking met het Werkbedrijf. Dit maakt tijdelijk *switchen* van arbeidsmatige dagbesteding naar ontwikkelingsgerichte dagbesteding eenvoudiger. Ook het simpel switchen is in het evaluatierapport positief geëvalueerd. We onderzoeken hoe we dit mee kunnen nemen in de aanbesteding vanaf 2026.

1.2: De aanbesteding ontwikkelingsgerichte dagbesteding is uitgesteld naar 2026.

Wegens capaciteitsgebrek bij o.a. het ROB, aanbieders en gemeenten én vanwege openstaande vraagstukken is besloten de aanbesteding ontwikkelingsgerichte dagbesteding uit te stellen. Capaciteitsgebrek ontstond doordat in 2024 meerdere aanbestedingstrajecten doorlopen moesten worden. De contracten hadden in 2025 in moeten gaan, maar zal nu 2026 worden. 2025 wordt dus gezien als overbruggingsjaar, waarin de pilot wordt verlengd.

Positieve bevindingen uit de pilot nemen we mee in de aanbesteding en contracten vanaf 2026. Er zijn echter ook haken en ogen, zoals bijvoorbeeld de capaciteit die de verantwoordingscyclus vraagt en het feit dat de systemen van de aanbieders niet op subsidie ingericht zijn. Dit blijkt aan de achterkant een zware administratieve last, hoewel dat juist is wat we willen voorkomen. Het werken volgens PxQ financiering heeft dan de voorkeur. Dit vraagt echter om indicaties. Terwijl dit juiste een belemmerende factor is voor cliënten en we hier de bureaucratie uit willen halen. Momenteel zijn we de optie aan het onderzoeken om binnen het werken met indicaties toch bevindingen uit de pilot mee te nemen. Zo kunnen we er mogelijk toch voor zorgen dat er op stress bij de inwoner en administratieve last voor de toeleiding wordt bespaard, ondanks indicaties met een PxQ financiering. Het overbruggingsjaar 2025 geeft ons de mogelijkheid, om tegelijk met de pilot, deze optie te onderzoeken.

1.3: De deelnemende aanbieders zijn akkoord om de pilot met een jaar te verlengen als overbruggingsjaar naar de nieuwe contracten per 1 januari 2026.

De verlenging is met de deelnemende aanbieders afgestemd. Zowel bij de pilot-aanbieders als bij gemeente ligt de voorkeur bij het verlengen van de pilot voor het overbruggingsjaar tot aan de aanbesteding 2026. De pilot continueren we binnen de regionale contracten voor Ambulante Wmo. Deze zijn met ondertekening van een nieuwe overeenkomst verlengd in 2025. Zonder vaststelling van de subsidieregeling valt er voor de deelnemende pilotaanbieders een gat in 2025, doordat zij en wij in korte periode niet zomaar terug kunnen naar het reguliere contract en het werken met indicatie

1.4: Aanpassing van de subsidieregeling is nodig om beter aan te sluiten bij de ontwikkelingen.

In overleg met de deelnemende aanbieders zijn een aantal aanpassingen in de subsidieregeling doorgevoerd. Zo is er een duidelijkere beschrijving van de doelgroep opgenomen (artikel 2.3). Een aantal subonderdelen zijn verplaatst om de leesbaarheid en logica te verbeteren. Van aanbieders wordt gevraagd om het afwegingskader voor de toelating in Q1 2025 te delen (artikel 2.5). Daarnaast zijn de inleiding, de monitoring, het financieel kader en de verantwoording aangepast naar het overbruggingsjaar 2025.

Ook hebben we een nieuw artikel toegevoegd over het einde pilot en overgang naar nieuwe overeenkomsten (artikel 4.7 en bijlage 2). Hierin regelen we de overdracht naar het nieuwe contract. Hierin is specifiek aandacht voor overdracht van cliënten indien een huidige aanbieder in 2026 geen contract heeft.

2.1: De subsidieregeling voor 2024 is in onjuist format vastgesteld. Deze kan daardoor niet gepubliceerd worden op overheid.nl. Geen nieuwe vaststelling met terugwerkende kracht kan juridisch problemen veroorzaken.

Op 18 oktober 2022 stelde het college de aangepaste subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening vast voor de jaren 2023-2024. Echter, hiervoor is niet het juiste format gebruikt en waardoor de subsidieregeling niet op overheid.nl geplaatst kan worden. Om juridische risico's te voorkomen is het van belang dat dit wel gebeurt. Daarom wordt aan college gevraagd om de subsidieregeling voor 2023-2024 nogmaals met terugwerkende kracht in het juiste format vast te stellen, zodat het gepubliceerd kan worden. Er zijn inhoudelijk geen aanpassingen. De vaststelling is een formaliteit.

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen aan het vaststellen van de subsidieregeling.

Financiën

- Het subsidiebedrag wordt volgens de regeling gebaseerd op de prognose van het aantal dagdelen voor 2024 x het tarief van 2025. Dit bedrag zal naar verwachting liggen rond de 1.9 miljoen euro.
- Voor 2023 is er ongeveer 420.000 euro meer gerealiseerd dan beschikt. Deze aanvullende subsidies zijn door het college akkoord bevonden op 9 juli 2024. Ook voor 2024 verwachten we rond de 390.000 euro aan aanvullende subsidieaanvragen, gezien de hogere prognose dan is beschikt. De subsidieaanvragen voor 2023 en 2024 waren gebaseerd op 2021 en 2022. Corona kan invloed gehad hebben op de mindere mate van representativiteit van die jaren. We zien namelijk dat deelname aan dagbesteding stijgt. Naar verwachting is prognose voor 2024 representatiever om de subsidie van 2025 op te baseren. Dit is conform de subsidieregeling van 2025. In 2024 hebben we al ingezet op sturingsmogelijkheden, zoals het gemiddeld aantal dagdelen maximaal op 3 te houden. Dit zetten we in 2025 voort.
- De subsidies aan RIBW, Pluryn, Onder de Bomen en Driestroom voor de pilot indicatievrije ontwikkelingsgerichte dagbesteding Wmo van 1 januari 2025 tot eind 31 december 2025 zal worden gedekt uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg/ taakveld Maatwerkdienstverlening 18+.

Vervolg

Collegevoorstel subsidieaanvragen december 2024

Subsidieaanvragen zijn uiterlijk november 2024 binnen en zullen begin december 2024 in college worden behandeld.

Raad informeren over aanbesteding dagbesteding in Q2 2025

Aan de raad is toegezegd om in Q2 2025 een update te geven over de stand van zaken rondom de aanbesteding dagbesteding en de bevindingen uit de pilot die in de aanbesteding worden meegenomen.

Voor de nieuwe contracten wordt de optie onderzocht om binnen het werken met indicaties de toegang zo laagdrempelig mogelijk te maken voor de inwoner en capaciteit te besparen voor onze toeleiding.

Er zijn aandachtspunten voor wat betreft de kwaliteitsbeheersing en financiële beheersbaarheid bij het indicatievrij werken binnen de ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Zo ligt de regie voor het afwegen van het voorliggend veld en de doorstroom bij de aanbieder, en zijn er in zowel 2023 als 2024 overschrijdingen op de initieel verstrekte subsidies. Het laagdrempelig en toegankelijk maken van de dagbesteding is in lijn met de pilot, waardoor we de overschrijdingen hebben geaccepteerd. Maar deze zijn niet in lijn met de bezuinigingstaken die op ons afkomen. Het werken met indicaties ligt in lijn met de bestedingsruimten die we invoeren binnen begeleiding, het programma waar ook dagbesteding onder valt.

Daarnaast gaat het indicatievrij werken samen met een subsidie of lumpsum financiering. Dit blijkt aan de achterkant een zware administratieve last, hoewel dat juist is wat we willen voorkomen. Het werken volgens PxQ financiering heeft de voorkeur. Dit vraagt om indicaties.

Momenteel zijn we de optie om binnen werken met indicaties toch bevindingen uit de pilot mee te nemen aan het onderzoeken. Zo kunnen we er mogelijk toch voor zorgen dat er op stress bij de inwoner en administratieve last voor de toeleiding wordt bespaard, ondanks indicaties met een PxQ financiering, waar we beter regie kunnen houden op de kwaliteit en financiën. Het overbruggingsjaar 2025 geeft ons de mogelijkheid, om tegelijk met de pilot, deze optie te onderzoeken.

Publiceren subsidieregelingen

Na vaststelling worden de subsidieregelingen gepubliceerd op overheid.nl

Bijlagen

1. Subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening 2025.
2. Subsidieregeling Pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening 2023-2024.